

על שלשה ועל ארבעה
 לפיענוח מסות עמוס נגד העמים

For Three and For Four... Amos's Oracles Against the Nations

In memory of Rosina Pardo Korda, Shoshana Baat Saadi z"l

who learned, loved, celebrated, and performed Torah and Mitzvot with all of her heart and soul

(1) עמוס א-ב

(א) דברי עמוס אשר יהיה בנקדים מתקוע אשר חזה על ישראל בימיו עזיה מלך יהודה ובימי ירבעם בן יואש מלך ישראל שנתים לפני הרעש:
 (ב) ויאמרו ה' מציון ישאג ומירושלים יתן קולו ואבלו נאות הרעים ויבש ראש הפרמל:
 (ג) כה אמר ה' על-שלשה פשעי דמשק ועל-ארבעה לא אשיבנו על-דושים בחרצות הפרזל את-הגלעד: (ד) ושלחתי אש בבית חזאל ואכלה ארמנות בן-הדד: (ה) ושברתי בריח דמשק והכרתי יושב מבקעת-און ותומך שבט מבית עזן וגלו עס-אדם קירה אמר ה':
 (ו) כה אמר ה' על-שלשה פשעי עזה ועל-ארבעה לא אשיבנו על-הגלותם גלות שלמה להסגיד לאדום: (ז) ושלחתי אש בחומת עזה ואכלה ארמנותיה: (ח) והכרתי יושב מאשדוד ותומך שבט מאשקלון והשיבותי ידי על-עקרון ואבדו שארית פלשתים אמר אדני ה':
 (ט) כה אמר ה' על-שלשה פשעי-צור ועל-ארבעה לא אשיבנו על-הסגידם גלות שלמה לאדום ולא זכרו ברית אחים: (י) ושלחתי אש בחומת צור ואכלה ארמנותיה:
 (יא) כה אמר ה' על-שלשה פשעי אדום ועל-ארבעה לא אשיבנו על-דרדפו בחרב אחיו ושחת רחמיו ויטרף לעד אפו ועברתו שמרה נצח: (יב) ושלחתי אש בתימן ואכלה ארמנות בצרה:
 (יג) כה אמר ה' על-שלשה פשעי בני-עמון ועל-ארבעה לא אשיבנו על-בקעם הרות הגלעד למען הרחיב את-גבולם: (יד) והציתי אש בחומת רפה ואכלה ארמנותיה בתרועה ביום מלחמה בסער ביום סופה: (טו) והלך מלכם בגולה הוא ושריו יחדו אמר ה':
 (א) כה אמר ה' על-שלשה פשעי מואב ועל-ארבעה לא אשיבנו על-שרפו עצמות מלך-אדום לשיד: (ב) ושלחתי-אש במואב ואכלה ארמנות הקריות ומת בשאון מואב בתרועה בקול שופר: (ג) והכרתי שופט מקרבך וכל-שריף אהרוג עמו אמר ה':
 (ד) כה אמר ה' על-שלשה פשעי יהודה ועל-ארבעה לא אשיבנו על-מאסם את-תורת ה' וחקיו לא שמרו ויתעוס בזביהם אשר-הלכו אבותם אחריהם: (ה) ושלחתי אש ביהודה ואכלה ארמנות ירושלים:
 (ו) כה אמר ה' על-שלשה פשעי ישראל ועל-ארבעה לא אשיבנו על-מכרם בכסף צדיק ואביון בעבור נעלים: (ז) השאפים על-עפר-ארץ בראש דלים ודרך עניים יטו ואיש ואביו ילכו אל-הנערה למען חלל את-שם קדשי: (ח) ועל-בגדים חבלים יטו אצל כל-מזבח ויין ענושים ישתו בית אלהיהם: (ט) ואנכי השמדתי את-האמורי מפניהם אשר כנבה ארזים גבהו וחסן הוא כאלונים ואשמיד פרו ממי על ושרשו מתחת: (י) ואנכי העליתי אתכם מארץ מצרים ואולך אתכם במדבר ארבעים שנה לרשת את-ארץ האמורי: (יא) ואקים מבניכם לנביאים ומבחרים לנזירים האף איך זאת בני ישראל נאס-ה': (יב) ותשקו את-הנזירים יין ועל-הנביאים צייתם לאמר לא תנבאו: (יג) הנה אנכי מעיק תחתכם כאשר תעניק העגלה המלאה לה עמיר: (יד) ואבד מנוס מקל וחזק לא-יאמץ כחו וגבור לא-ימלט נפשו: (טו) ותפש הקשת לא יעמד וקל בגליו לא ימלט ורכב הפוס לא ימלט נפשו: (טז) ואמיץ לבו בגבורים ערום ינוס ביום-ההוא נאס-ה':

מפת האזור - First-Temple Levant

- (1) עַל-מְכַרֵּם בְּכֶסֶף צְדִיק
- (2) וְאֶבְיוֹן בַּעֲבוּר נְעָלִים:
- (3) הַשְּׂאֵפִים עַל-עַפְר־אֶרֶץ בְּרֹאשׁ דָּלִים
- (4) וְדָרַךְ עֲנָוִים יָטוּ
- (5) וְאִישׁ וְאֶבְיוֹן יִלְכוּ אֶל-הַנְּעֻדָה לְמַעַן חַלֵּל אֶת-שֵׁם קֹדְשִׁי:
- (6) וְעַל-בָּגְדִים חֲבָלִים יָטוּ אֶעֱלֶה כָּל-מִזְבֵּחַ
- (7) וַיֵּין עֲנוּשִׁים יִשְׁתּוּ בֵּית אֱלֹהֵיהֶם:

- i. וְאַנְכִי הַשְּׂמֵדְתִּי אֶת-הָאָמֹדִי מִפְּנֵיהֶם אֲשֶׁר כָּגְבָה אֶרְזִים גְּבָהוּ וְחֶסֶן הוּא כְּאֵלֹנִים
- ii. וְאֲשַׁמֵּיד פְּרִיֹן מִמֶּעַל וְשִׂרְשׁוֹ מִתַּחַת:
- iii. וְאַנְכִי הָעֲלִיתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
- iv. וְאוֹלַךְ אֶתְכֶם בַּמִּדְבָּר אַרְבַּעַיִם שָׁנָה
- v. לְרֹשֶׁת אֶת-אֶרֶץ הָאָמֹדִי:
- vi. וְאָקִים מִפְּנֵיכֶם לְנִבְיָאִים
- vii. וּמִבְּחֹרֵיכֶם לְנֹזְרִים

הָאֵף אֵינִי-זֹאת בְּנִי יִשְׂרָאֵל נֹאס־ה'
 תִּשְׁקוּ אֶת-הַנֹּזְרִים יֵין וְעַל-הַנְּבִיאִים צִוִּיתֶם לֵאמֹר לֹא תִנְבְּאוּ:

הִנֵּה אֲנִי מַעֲיֵק תַּחְתֵּיכֶם כַּאֲשֶׁר תַּעֲיֵק הָעִגְלָה הַמְּלֹאָה לָהּ עֹמֵר:

- א. וְאָבַד מְנוּס מִקָּל
- ב. וְחָזַק לֹא-יֵאֱמָן כַּחַו
- ג. וְגִבּוֹר לֹא-יִמְלֹט נַפְשׁוֹ:
- ד. וְתַפְּשׁ הַקֶּשֶׁת לֹא יַעֲמֹד
- ה. וְקַל בְּרִגְלָיו לֹא יִמְלֹט
- ו. וְדֹכָב הַסּוּס לֹא יִמְלֹט נַפְשׁוֹ:
- ז. וְאֵמִין לִבּוֹ בַּגִּבּוֹרִים עָרוֹם יָנוּס בַּיּוֹם-הַהוּא נֹאס־ה':